

המחלקה
לצלום

אקדמיה Academy of Arts
and Design أكاديمية للفنون والتصميم
לאמנות ועיצוב Jerusalem ירושלים القدس

בצלאל
بتسلييل
Bezalel

תכנית לימודים תשפ"ה

2024-2025

נושא שנתי מחלקתי : צלום וזכויות אדם

צוות המחלקה לצילום :

ראש המחלקה: דוד עדיקא / adika.david@bezalel.ac.il

רכזת אדמיניסטרטיבית: גליה ארוטש / galia@bezalel.ac.il

אחראי מעבדות צילום: מוטי עובדיה / moti@bezalel.ac.il / workshop3@bezalel.ac.il

מעבדות צילום: מקסים חריטונוב / Photolab2@bezalel.ac.il

אחראי אחזקה, בנייה ותפעול: עימאד אבו הלהוא

רשימת מרצים / המחלקה לצילום תשפ"ה (2024-2025)

1. רננה אלדור renana.aldor@gmail.com

2. יעל אפרתי yaelefrati@gmail.com

3. ד"ר בולגרו אורית oritbulgaru@gmail.com

4. שרון בלבן sharonbalaban@gmail.com

5. דרור דאום dror-da@zahav.net.il

6. קרן זלץ keren.zaltz81@gmail.com

7. פרופ' שרון יערי sharonyaari45@gmail.com

8. רונה יפמן yellowbeetle.1@gmail.com

9. נבט יצחק nevety@gmail.com

10. אמיר יציב ayatziv@gmail.com

11. יעקב ישראל israel.yaakov@gmail.com

12. אורה לב oralev.studio@gmail.com

13. דניאל מאיר daniel.meir@gmail.com

14. רמי מימון ramimaymon@gmail.com

15. גוסטבו סגורסקי gustavosagorsky@gmail.com

16. הדס סט satthadas@gmail.com

17. דוד עדיקא adika.david@bezalel.ac.il

18. מעין שלף maayansheleff@gmail.com

19. איתן שוקר eytan@shouker.co.il

20. סשה פליט sashaflit@gmail.com

21. נועה צדקה sadka.noa.67@gmail.com

22. תומר קאפ keptom@gmail.com

23. אילנית קונופני konopny@gmail.com

24. ראובן קופרמן ruvenkup@gmail.com

אוצרי גלריית המחלקה לצילום (תשפ"ה):

דוד עדיקא ואילנית קונופני

אודות המחלקה

הצילום, כמדיום מתבונן, קשור בקשר בלתי אמצעי למציאות ומאפשר לייחס לו ערך של אמת (גם אם חלקית או מעוותת). כלומר התצלום נתפס כדימוי המייצג מציאות אובייקטיבית, חיצונית לו.

במחלקה לצילום בבצלאל – מבררים הסטודנטים את גבולות הצילום "מעבר לפני השטח" אותם הוא מתאר: התצלום כאובייקט – והצילום כמדיום שנושאים עקבות אנושיים בתרבות המודרנית.

במהלך הלימודים במחלקה לצילום – יוצרים הסטודנטים סדרות של תצלומים ועבודות וידאו הנושאים משמעות חיונית ועכשווית לשיח אנושי תרבותי ובזיקה למציאות האישית והציבורית. במהלך הלימודים מתנסים הסטודנטים בניסוח חזותי ורעיוני כחלק משיח ביקורתי, עכשווי ואמנותי ובאמצעות מדיום הצילום שנמצא בתנועה מתמדת ומתפתח תדיר טכנולוגית.

המחלקה לצילום בבצלאל - הינה המחלקה הגדולה והמובילה בתחום הצילום (ונגזרותיו) בישראל. המחלקה ובוגריה עיצבו ומעצבים/ות את שדה הצילום המקומי. בין בוגרי/ות המחלקה נמנים מיטב הצלמים/ות העכשוויים הפועלים/ות בתחומי הצילום, הוידאו, המדיה החדשה והדימוי הנע בעולם.

תכנית הלימודים משלבת בין לימודים טכנולוגיים של פרקטיקות חזותיות מגוונות (מבוססות עדשה, מקום, חלל וזמן) לבין לימודים עיוניים המתמקדים במחקר היסטורי והגותי בתחום הצילום והדימוי הנע. במהלך לימודיהם מתמקצעים הסטודנטים/ות בשדה הצילום על גווניו השונים - ומפתחים חשיבה ביקורתית ויכולת התבוננות אנליטית.

בעשור האחרון אנו עדים להתפתחות טכנולוגית ולפריחה גלובלית יוצאת דופן בממדיה בתחום הצילום והמולטימדיה. תכנית הלימודים העדכנית - והעשירה מספקת תשתית טכנית ומקצועית בתחום הצילום, הוידאו, הסאונד, הדימוי הנע וההדמיה הממוחשבת (CGI / VR) - כמו גם תשתית עיונית ורעיונית המהווה בסיס ליישומים מקצועיים - בתחומי המולטימדיה השונים - לאחר סיום הלימודים.

המצלמה — באשר היא - הפכה לשחקן מרכזי בזירה התרבותית, המחקרית, המדעית, הפוליטית והחברתית. לימודי צילום במחלקה בבצלאל - מאפשרים מנעד רחב של כיווני פעולה, ותנופת מחשבה ויצירה. המחלקה לצילום בבצלאל נטועה בתוך האקדמיה לאמנות ועיצוב, בין המחלקות לארכיטקטורה, תקש"ח, עיצוב תעשייתי, עיצוב קרמי, אמנות, אופנה ועוד — ובכך יתרונה הגדול והמשמעותי. הצילום — כמדיום בפני עצמו — יודע לתווך בין המדיומים ולשוחח עם תחומים רבים ושונים — ובכך מאפשר לסטודנטים/ות בבצלאל להתמודד עם שאלות אישיות ואתגרים אמנותיים — לצד שאלות שקשורות ביצירה של דימוי חזותי באשר הוא, כזה שמתאר את המציאות, בורא אותה, או כזה שמתחבר לתעשיות שונות כמו אדריכלות, אופנה, עיצוב, מחקר, מדע — ועוד.

המחלקה לצילום מעמידה לרשות הסטודנטים/ות מערך גדול של ציוד ותנאים להפקת עבודות הכוללים מצלמות דיגיטליות ואנאלוגיות בפורמטים שונים, מצלמות וידאו באיכות HD , אמצעי תאורה ופלאשים, חוות מחשבים ייעודית רחבת ידיים, עשרות מדפסות, כיתות סטודיו מאובזרות ומעבדת חדר חושך מקצועית.

במסגרת הלימודים לתואר ראשון — מתקיימת במסגרת המחלקה לצילום — תכנית חילופי סטודנטים/ות בחו"ל. כחלק מיחסים ושיתוף-פעולה עם למעלה ממאה וחמישים אוניברסיטאות ברחבי העולם. כמו כן מתקיימים סמינרים לצילום במהלך חופשת הקיץ, הנערכים בארה"ב, ביפן — לרבות סמינרים מקוונים בשת"פ עם מחלקות מובילות לצילום בעולם כדוגמת SAIC (שיקאגו) — ועוד.

בתום לימודיהם — בוגרי/ות המחלקה לצילום בבצלאל — יכולים/ות למצוא את עצמם/ן משתלבים/ות בזירת האמנות או בתעשיית הצילום המרכזית באשר היא. כמו גם בפריפריות שהצילום כתחום וכמדיום מאפשר: פוטותרפיה, הוראה, טכנולוגיה, מחקר — וכדומה.

דוד עדיקא, ראש המחלקה לצילום

תוכנית לימודים - המחלקה לצילום בצלאל / תשפ"ה

הלימודים לתואר B.F.A (בוגר באמנות) במחלקה לצילום בבצלאל נמשכים ארבע שנים. תוכנית הלימודים העשירה מספקת תשתית טכנית ומקצועית בתחום הצילום, הוידאו, הסאונד, הדימוי הנע וההדמיה הממוחשבת (CGI / VR) כמו גם תשתית עיונית ורעיונית המהווה בסיס ליישומים בתחומי המולטימדיה השונים לאחר סיום הלימודים.

תכנית הלימודים במחלקה מבקשת להכיר במגוון האנושי המאפיין את המחלקה על הייצוגים השונים והקולות השונים המושמעים בה. הכרה במגוון המדיומלי, התרבותי, הכרה בריבוי צורות הביטוי של הצילום, תוך עידוד תרבות שיח אודות צילום ובעזרתו – בשדות השונים שמקיימים זיקה חזקה לצילום, כמו גם בצילום בפני עצמו. הפיתוח האקדמי המחלקתי יתמוך בקידום ההשפעה של המחלקה לצילום על השיח באקדמיה (עם – ובתוך מחלקות אחרות – ומחוצה לה).

סגל ההוראה כולל את מיטב הצלמים/ות, חוקרי/ות אמנות ואוצרי/ות הצילום בישראל, לצד מרצים/ות אורחים/ות ממוסדות בינלאומיים. המחלקה מעמידה לרשות הסטודנטים מערך גדול של ציוד ותנאים להפקת עבודות הכוללים מצלמות דיגיטליות ואנאלוגיות בפורמטים שונים, מצלמות וידאו, אמצעי תאורה ופלאשים, חוות מחשבים רחבת ידיים, עשרות מדפסות, כיתות סטודיו מאובזרות ומעבדת חדר חושך מקצועית.

המחלקה מעודדת סטודנטים/ות לצאת לתוכנית חילופי סטודנטים/ות בחו"ל במהלך שנה ג' בשיתוף עם למעלה ממאה וחמישים אוניברסיטאות ברחבי העולם, להשתתף בסמינרים שנערכים בארה"ב וביפן במהלך חופשת הקיץ, או לקחת חלק בסמינרים מקוונים בעלי אופי בינלאומי.

תכנית הלימודים מתפרשת על פני ארבע שנות לימוד. השנתיים הראשונות מיועדות ללימודי יסוד – "לימודי ליבה" ורכישת מיומנויות בסיס באופן רחב ומעמיק. (בשנתיים אלו מוקנים הכלים הטכניים, המעשיים, התיאורטיים והתוכניים הנוגעים לצילום באשר הוא (מדיה אנלוגית, מדיה דיגיטלית, מדיה חדשה, וידאו, סאונד, שיעורי צילום סטודיו, צילום דוקומנטרי, סאונד – ועוד). הלימוד מתבצע באמצעות עבודה מובנית ומונחית, באמצעות תרגילים ופרויקטים, בשיעורים ובעבודה עצמאית של הסטודנט/ית.

מסגרת הלימודים המתקדמת של שנים ג' וד' מיועדת לקורסי בחירה מגוונים המוגדרים כמתודולוגיות / שיטות עבודה. המערכת נבנית באופן ספציפי על ידי הסטודנט/ית בהתאם לתחומי עניין אישיים ובתמיכה ישירה של סגל ההוראה במחלקה. מבנה זה מאפשר לסטודנט/ית לעצב, לגבש, ולמקד את אופי הלימודים באמצעות עשייה ויצירה מקוריים.

שנה ד' מוקדשת ברובה לפרויקט גמר (אליו מצורפת עבודה כתובה נלווית המשקפת יכולת מחקר עצמאית) וכמסגרת הכנה לחיים שאחרי הלימודים לתור ראשון. להשלמת הפרויקט נדרש/ת הסטודנט/ית להציג עבודות נבחרות ממנו בתערוכת סוף השנה (כחלק מובחן בתערוכת הגמר של המחלקה).

הלימודים כוללים השתתפות בכל קורסי החובה ובמכסה נתונה של קורסי בחירה המוצגים בתכנית הלימודים. שבוע לימוד כולל כ-30 שעות מגע אקדמיות, נוסף על עבודה עצמאית בסדנאות או מחוץ לאקדמיה. בשנים הראשונות נוצרת תשתית שעליה יתבססו הבחירה, המחקר והיצירה האישית בשנים המתקדמות ובפרויקט הגמר שיוגש בתום ארבע שנות לימודים.

פירוט תוכנית לימודים לפי שנים

שנה א'

שנה זו תוקדש לבניית תשתית של השכלה מדיומלית רוחבית לרכישת מיומנויות טכניות יישומיות ולהקניית הרגלי עבודה. תחת שתי תמות מרכזיות (2 נושאי לימודי מרכזיים שיחצו את כלל הקורסים וישמשו מסגרת רעיונית תומכת לתכנית הלימודים) יושם דגש על עידוד הדחף והיוזמה האישיים במשמעת עבודה עצמית ובמציאת פתרונות רב-תחומיים (ככל האפשר) לאתגרים הלימודיים, לפיתוח יכולת האלתור והחשיבה המופשטת, ולביסוס שפה חזותית לצד דיונים ביקורתיים משותפים.

לקראת הלימודים במחלקה, כשבוע לפני תחילת שנה"ל יעברו הסטודנטים סדנת אוריינטציה להיכרות עם מעבדות הצילום ושיטות העבודה הדיגיטליות והאנלוגיות. ההשתתפות בשבוע האוריינטציה היא חובה.

במהלך שנה"ל יציגו הסטודנטים תערוכה קבוצתית משותפת בגלריית המחלקה ויבחנו את תוצרי הלמידה הראשונים כאקט אמנותי אישי וכיתתי.

לקראת סוף הסמסטר השני תתקיימה ועדות ייעוץ לשנה א' בהשתתפות הסטודנטים/ות והמרצים/ות המלמדים בשכבה. הסטודנטים/ות יציגו בפני הוועדה תיק עבודות (Portfolio) המתכלל עבודות מכל הקורסים ומציג את תוצרים לצד תוצאות למידה. מטרת הוועדה היא לבחון את היקפה של עבודת הסטודנט ואיכותה ביחס לרמה הנדרשת ולהתריע לגבי המעבר לשנה הבאה (שנה ב').

שנה ב'

שנה זו תוקדש להרחבת הידע והמיומנות בצילום תוך העמקה באפשרויות הביטוי באמצעות צילום. הסטודנטים ירכשו מיומנויות חדשות בווידאו וסאונד וישכללו את התפיסות הנרטיביות של הדימוי הנע כאמצעי משמעותי לביטוי באמצעות צילום ושיכלול השפה היצירתית והחזותית. בתחילת שנת הלימודים יוגדר נושא מרכזי באמצעותו ידרשו הסטודנטים לתאר את המציאות האישית והקולקטיבית באמצעות הכלים החדשים והישנים. תוגדר תמה מרכזית ועיקרית, שתעבור כחוט שני בין הקורסים במטרה ליצור אינטגרציה של המיומנויות השונות וסינרגיה רעיונית לקראת הגשת הפרויקטים המרכזיים בסוף השנה.

לקראת שנת הלימודים, בשבוע לפני פתיחתה – יעברו הסטודנטים סדנת הכשרה בעריכת וידאו. השתתפות בסדנה היא חובה.

שנה ג'

תכנית הלימודים בשנה ג' מבוססת ברובה על מתודולוגיות (שיטות עבודה) נבחרות לעבודה עם צילום. בשנה זו, ובאמצעות מגוון קורסי בחירה וכיתות אמן (MASTER CLASS) נעודד את הסטודנטים לבחירה ויוזמות אישיות ונאפשר להם לפתח את הנושאים המעניינים אותם. בשנה זו תינתן האפשרות לסטודנטים/ות לבנות לעצמם/ן מערכת המורכבת מקורסי החובה והבחירה במחלקה ובמחלקות אחרות. קורסי הבחירה המחלקתיים יתמקדו במתודולוגיות ובשיטות עבודה לצד נושאים נבחרים ורחבים במטרה להוביל את הסטודנטים/ות לפיתוח פרויקטים משמעותיים ומעמיקים.

במסגרת הקורסים יתקיימו הגשות והתוצרים הלימודיים יעמדו לביקורת: לקראת סוף כל סמסטר, תתקיימה הגשות וביקורות מסכמות, במטרה לאמוד את תוצאות הלמידה ותוצריה. הסטודנטים/ות יידרשו להציג את העבודות שלהם/ן בהלימה לאופי הפרויקט. בנוסף, יתנסו הסטודנטים בעבודה על תערוכות קבוצתיות ומשותפות – שיסכמו מהלכים לימודיים שונים.

בשנה ג' נדרשים הסטודנטים/ות בשני קורסי חובה שנתיים – האחד "פורום שנה ג'" בשווי של 6 נ"ז, והשני "צילום וזהויות" בשווי של 6 נ"ז. בנוסף יש לבחור קורסי בחירה במחלקה בהיקף של עד 12 נ"ז, או עד 8 נ"ז במחלקה ו- 4 נ"ז במחלקות אחרות באקדמיה.

שנה ד'

שנה ד' מוקדשת ברובה לפרויקט הגמר. במהלך השנה יתאפשר לכל סטודנט/ית לעסוק בתחום ובנושא נבחר, לחקור בו, להעמיק ולגבשו לכדי גוף עבודות קוהרנטי. שנה ד' מהווה הכנה לקראת ההינתקות ממסגרת הלימודים, והדבר יבוא לידי ביטוי בעבודה עצמאית ונטילת אחריות על תהליכי המחקר והעבודה: תכנון, מציאת מקורות, פתרונות, עזרה וייעוץ, הסקת מסקנות וסיכום תהליכי ביצוע, גיבוש האמצעים הצורניים וההבעתיים, לרבות ההיבט התקשורתי של העבודה המוגמרת. כל אלה אמורים לבוא לידי ביטוי בתערוכת הסיום שבה יוצגו עבודות נבחרות מתוך פרויקט הגמר של כל סטודנט/ית.

במסגרת הלימודים בשנה ד' – יחולקו הסטודנטים ל-2 קבוצות עבודה: "חממות"; החממה תהווה מעטפת מלווה ותומכת לתהליכי גיבוש גופי העבודה האישיים של פרויקט הגמר במחלקה לצילום. במסגרת החממות, יפעלו הסטודנטים/ות כקבוצות. במסגרת זו, יתקיימו סיורים במוסדות שונים, מפגשים עם בעלי/ות תפקידים, ביקורים אצל אמנים/ות, ימי צילום משותפים, סדנאות ופעילות מחוץ לבצלאל. מודל החממות נשען על מודלים עכשוויים של פעילות אמנים/ות צעירים/ות בשדה האמנות ובמעבדות לפיתוח ומחקר באמצעות תהליכי חשיבה ויצירה.

פעילות החממה תתקיים פעם בשבוע (ימי שני 10:00 – 17:00) – למשך כל היום (6 ש"ש) הפעילות תתקיים בירושלים, בקמפוס החדש ובמקומות נוספים, בהתאם לתוכן הפעילות והמפגשים.

על פרויקט גמר:

- פרויקט הגמר נפרש על פני כל השנה הרביעית של לימודי התואר הראשון ומהווה נקודת שיא וסיכום של התנסויות ומיומנויות שנרכשו לאורך השנים.
- בשנה זו מתמקדים הלימודים בהנחיה אישית וקבוצתית בדגש על פיתוח רעיוני, מחקר אישי, עשייה אינטנסיבית ולבסוף – הפקה והצבה - במטרה לממש בצורה הטובה ביותר את היכולות ליצור גוף עבודה אישי ומקורי.
- על מנת להפוך חזון למציאות, לאפשר לרעיון להתהוות בצורה המיטבית ובאופן מעמיק, פיתחנו את מודל "החממות": צורת עבודה חדשה במחלקה (שכאמור נשענת על מודלים עכשוויים של פעילויות בשדה האמנות ובמעבדות לפיתוח ומחקר באמצעות תהליכי חשיבה ויצירה) לטובת קידום עשייה אישית משולבת בשיח עמיתים קבוצתי - ורפלקסיבי

מבנה הלימודים:

- הסטודנטיות והסטודנטים יעבדו במבנה של שתי חממות מקבילות. העבודה על פרויקט הגמרת תתבצע בקבוצות קטנות ואיכותיות, שיעודדו ויעמיקו את הפרקטיקה הצילומית והתיאורטית של כל משתתף. ת. ושל כלל הקבוצה.
- כל חממה תלווה בהנחיה וניהול של מרצה מהמחלקה, אשר תוביל את המשתתפים. ות בפיתוח תזה וגוף עבודה מרכזי שיוצג בתערוכה (או בפורמט אחר).
- כל חממה תאופיין בשיטת עבודה שתחבר בין הסטודנטים. ות המשתתפים בה (בדומה לתערוכות קבוצתיות). באמצעותה נוביל שיח משותף לאורך השנה, שבסופו של דבר יקדם עשייה אישית – ורלוונטית לכל אחת ואחד.

קורסי המחלקה לתרבות חזותית וחומרית

בנוסף לתוכנית הלימודים המחלקתית נדרשים הסטודנטים לצבור 24 נ"ז במסגרת לימודיהם העיוניים במחלקה לתרבות חזותית וחומרית.

הוראות ונוהלי לימודים - המחלקה לצילום

ציונים

בסוף סמסטר, שנת לימודים או שלב לימודים אחר שנקבע, יירשמו ציוניו של הסטודנט בגיליון הציונים שבתיקו האישי. ציוני הסמסטר האחרון ייחשבו כציונים המסכמים והסופיים. הסטודנט חייב לבדוק ולוודא את מצבו בלימודים אצל רכזת המחלקה בסוף כל סמסטר. בסופה של כל שנת לימודים יקבל הסטודנט הערכה על מצבו בלימודים וריכוז ציונים על כל הקורסים שלמד במהלך השנה. אין להשלים עבודה אחרי גמר סמסטר או סוף שנת לימודים. ההערכות והציונים חייבים להינתן במועדים שנקבעו מראש. במתן ההערכות יילקחו בחשבון הנתונים הבאים: יכולת תפיסה וחשיבה, הגשה וביצוע טכני, הגדרת נושאים, תהליכי עבודה, פתיחות ומקוריות, דמיון והעזה, יצירתיות, תושייה, יכולת ביטוי חזותי, התמדה, ניסיוניות, עיצוב, השתתפות והתקדמות.

נוהל ציונים במחלקה לצילום בצלאל

להלן פירוט מרכיבי ציוני הקורסים במחלקה לצילום:

1. השתתפות פעילה במהלך הקורס ותרומה לפעילות ולשיח בכיתה.
2. נוכחות - בהתאם לתקנון (ניתן להחסיר עד שלוש פעמים בסמסטר)

3. קצב ההתקדמות וההתפתחות של הסטודנט.
4. איכות העבודות (רעיון, מקוריות, ביצוע, תהליכי עומק וחשיבה)
5. עמידה בחובות הקורס: הגשות, תרגילים, בחינות, מטלת סוף קורס וכד'.

בהתאם לאופי הקורס וההוראה, מרצה רשאי לקבוע מהו המשקל של כל קריטריון וקריטריון, להחסיר או להוסיף קריטריונים.

הגשות אמצע וסוף שנה – בקורסים בהם יש הגשות אמצע על הסטודנט להשלים את כל התרגילים שניתנו עד להגשות על מנת שיוכל להשתתף בהן. סטודנט שלא משתתף בהגשות סוף שנה, לא יוכל לקבל ציון בקורס. בקורסים מרכזיים שנים ב' ג' ד', סטודנט שלא הגיש הגשות אמצע, לא יוכל להשתתף בהגשות סוף שנה.

תנאי מעבר משלב לימודים אחד למשנהו

המעבר משלב לימוד אחד למשנהו מותנה בעמידת הסטודנט בכל חובות הלימודים. מעבר משנת לימודים אחת לשנייה מותנה בקבלת הערכה חיובית ובציון המינימום הנדרש בכל הקורסים הנלמדים באותה שנה ובצבירת 24 נ"ז במחלקה וצבירת הנ"ז הנדרש במחלקה לתרבות חזותית וחומרית. בשקלול של כל המקצועות הנלמדים (כולל עיוניים) יהיה על הסטודנט להשיג ציון ממוצע של 65 לפחות כדי לעבור לשנת הלימודים הבאה. בתחום הצילום, הנלמד אצל כמה מרצים ובכמה סדנאות, יהיה על הסטודנט להשיג ממוצע משוקלל של 70 לפחות על-מנת לעבור לשנת הלימודים הבאה. כישלון בשני קורסים מרכזיים בצילום או יותר לא יאפשר מעבר משנה לשנה. במקרים מסוימים רשאית ועדת ההוראה לאשר השלמה או חזרה על מקצוע או על קורס בהתאם לרמתו. שאלת המשך לימודיו של סטודנט שלא עמד בממוצע שנתי משוקלל של מינימום 70 במקצועות העיקריים, שנכשל בשני קורסים עיקריים או יותר, או שחיסוריו ואיחוריו עוברים את המותר, תיבחן על-ידי ועדת ההוראה. ועדת ההוראה מוסמכת להחליט על הפסקת לימודיו של סטודנט במידה שלא עמד כנדרש בחובות וברמת הלימודים. מעבר לתנאים אלו, נדרש הסטודנט להגיש פרויקט גמר בציון מינימום 70. רמת עברית: סטודנטים שלא דוברים את השפה העברית מחויבים להגיע לרמה ד' עד תום שנה א'.

נוהלי עבודה במחלקה

1. ברשותם של כל הסטודנטים במחלקה לצילום חייב להיות ציוד פרטי לעבודה הכולל מצלמה, חצובה ומחשב אישי נייד. הוצאות על חומרי צילום (ופריטים מסוימים בוודאו ובמחשבים) הם על חשבון הסטודנטים ועליהם לדאוג לרכישתם. כימיקלים וחומרים ללימודים ופעילות שוטפת יסופקו על-ידי המחלקה. כל סטודנט/ית במחלקה לצילום ישלם בתחילת שנת הלימודים עבור הוצאות מעבדה ועבור שימוש בציוד מחשבים. הסכום יפורסם בתחילת שנת

הלימודים.

2. באקדמיה מחסן ציוד מרכזי להשאלה, שבו יינתן ציוד מקצועי, טכני ואלקטרוני כעזר לצורכי לימודים ועבודה מעשית.

3. הסטודנטים/ות יידרשו להשתתף באחריות על המתרחש בכיתות ובמעבדות במסגרת תורנויות כיתתיות וכנאמנים במחלקה.

4. פריטים מסוימים של ציוד צילום ווידאו יועמדו בהשאלה לרשות הסטודנטים במועדים שיפורסמו מראש. ציוד יושאל למטרות ביצוע תרגילים ופרויקטים אישיים וכיתתיים במסגרת הלימודים. תקופת ההשאלה תיקבע על-ידי האחראי לפי

סוג הציוד, מטרת שאילתו ומידת הביקוש לשימוש בו. יש לזכור שהסטודנטים אחראים לתקינות הציוד ולשלמותו בתקופת השימוש ובעת החזרתו. אין להשאיל את הציוד לאחרים או להשתמש בו למטרות שאינן במסגרת הלימודים באקדמיה. כל נזק שיגרם לציוד כתוצאה משימוש שגוי ולא שגרתי יחייב את השואל בפיצוי מלא.

5. המתקנים והציוד במחלקה לצילום, אם אינם תפוסים בפעילות אחרת, עומדים לרשות הסטודנטים/ות מהמחלקה לצילום בכל ימות השבוע, בתיאום עם הטכנאים/ות והאחראים/ות ולפי הוראות ותקנות המחלקה.

6. הסטודנטים/ות העובדים/ות במעבדות ובאולפני הצילום והוידאו חייבים לשמור על המתקנים והציוד, תקינותם וניקיונם, לעמוד בלוח הזמנים של העבודה בסדנאות ושל השאלת הציוד ולהישמע להוראות האחראים בסדנאות ולהנחיות המרצים, המדריכים והטכנאים.

7. בגמר העבודה, יש לדאוג להחזרת הציוד, סידור מקום העבודה וניקיונו.

8. אין לבצע עבודות מסחריות ופרטיות באולפני המחלקה ובמתקניה, בציוד שהושאל מהמחלקה או מהאקדמיה.

9. אין להכניס אנשים זרים, מכרים/ות או קרובים/ות למתקני המחלקה ללא בקשת רשות מהאחראי או מראש המחלקה.

10. על עבודה חריגה במחלקה ועבודה עם סטודנטים ממחלקות אחרות או עבורם, יש לקבל אישור מיוחד מראש המחלקה.

11. לאקדמיה ולמחלקה לצילום הזכות לשמור עבודות נבחרות של סטודנטים/ות, להציגן ולפרסמן.

12. סטודנטים/ות במסלול הארבע-שנתי במחלקה לצילום לא יציגו או יפרסמו עבודות בלי רשות או אישור ועדת הוראה. כל סטודנט/ית יחתום על הסכם בדבר זכויות יוצרים, הבא להסדיר משפטית את מערכת היחסים בין הסטודנט לבין האקדמיה, בהתאם לחוקים הנוגעים בנושאים אלה, ולתקנון הסטודנטים (וראה בשנתון זה, בהמשך).

13. בכל נושא ובעיה שתתעורר, אפשר לפנות, בעל-פה או בכתב, אל ראש המחלקה דרך הרכזת המנהלית.

פירוט הקורסים:

שבוע לפני פתיחת שנת הלימודים יתקיימו סדנאות אוריינטציה, לסטודנטים/ות משנים א' / ב' - בהתאם לתוכניות הלימודים השונות של כל שכבה.

חובה - שנה א'

יסודות הצילום - סדנה מעשית ותאורטית באבני היסוד של הצילום

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

קבוצות א+ב

מרצה: אורה לב

הקורס עוסק באבני הבניין של מדיום הצילום, במהלכו יוקנו מיומנויות לעבודה בצילום סטילס תוך יצירת רצף בין תאוריה ופרקטיקה.

בסמסטר א' יתורגלו נושאים טכניים קצרי מועד בצילום דיגיטלי בנושא מצלמה, חשיפה, אור, צבע, פריים, פרספקטיבה ועדשות בתנאים משתנים. בסמסטר ב' נבנה מודל של תהליך עבודה בשלבים העושים שימוש מושכל בכלים אלה, נלמד עריכה, תחביר, חידוד יכולת ההתנסחות בשפת הצילום ויצירת דימויים בהם השלם גדול מסך חלקיו במטרה לבנות גופי עבודה מורכבים.

פורום שנה א (תחומים וגישות) – הצילום כשפה וכסגנון אישיים – וכדרך ביטוי

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

קבוצה א' מרצה: הדס סט

קבוצה ב' מרצה: גוסטבו סגורסקי

הקורס יהיה מחולק לשני סמסטרים. הסמסטר הראשון הקורס יעסוק במושג מקום, תוך כדי עבודה משותפת במרחב הציבורי והתייחסות לעיר ירושלים כמקום המבקש תגובה צילומית. נסייר ונחקור חלקים שונים של העיר ונפגוש דמויות שדרכן נגלה את סודות המקום.

בסמסטר השני נתמקד בדיוקן, נתייחס לאוטוביוגרפיה כנקודת מוצא, ונייצר מבט כפול המתבונן פנימה והחוצה בזמנית. לאורך תולדות הצילום, מרגע המצאתו דרך השינויים שחלו עליו ועד היום, ישנו קשר הדוק בין התפתחות הצילום ובין ההתפתחות הטכנולוגית המהירה של המדע והתעשייה. בזמן שהצילום התפשט בעולם, צלמים מקומיים החלו לצלם ולהתבטא בסגנונות שונים הקשורים לתרבות המקומית ולאזור הגאוגרפי בהם הם נמצאים. הסגנונות והגישות התפתחו והשתנו בהתאם לאירועי השעה.

מטרת הקורס היא להפגיש את הסטודנטים עם הז'אנרים השונים של הצילום (צילום רחוב, דיוקן, סביבה ונוף, טבעדומם, ועוד) ולחשוף אותם לגישות שונות ולאמצעי צילום מגוונים: היסטוריים ועכשוויים כאחד. באמצעות תרגילים מובנים,

דיון על עבודות וניתוחן, הרצאות וטקסטים ביקורתיים, סיורי צילום משותפים, וביקור בתערוכות נכיר את המדיום ונשכלל את השפה.

מבוא לצילום בסטודיו – עקרונות בצילום מבנים

שנתי, 6 ש"ש, 6 נ"ז (אחת לשבועיים, למשך יום שלם)

קבוצה א' מרצה: איתן שוקר

הצילום המבניים מאפשר לצלם לברוא עולם המתרחש בסטודיו או בלוקיישין (מקום) נבחר. הקורס יתמקד ברכישת הכלים ליצירת עולם מבניים, אותו מתכננים בקפידה מבחירת האובייקטים והרקע, דרך בניית הקומפוזיציה ובימוי הדמויות, ועד להחלטה על זווית הצילום ואופי התאורה. הקורס מאפשר לסטודנטים לערוך היכרות ראשונית עם תהליך העבודה בסטודיו ובהתנסות בצילום המבנים. ליבו של הקורס יתקיים כסדנה מעשית בקבוצות קטנות. במסגרת הקורס נעבוד עם מצלמות בפורמטים שונים, בצילום אנלוגי ובפורמט דיגיטלי. נלמד להכיר את ציוד התאורה והאביזרים המשמשים אותנו בסטודיו. הסטודנטים יקבלו משימות בצילום מבניים אותם יבצעו במהלך השיעור. בסיום הקורס כל אחד/אחת מהסטודנטים יציגו גוף עבודות עליו יעבדו במהלך השנה מחוץ לשעות השיעור. מערך השיעורים מורכב מתיאוריה עיונית, ניתוח גופי עבודה של מאסטרס בתחום, עבודה מעשית וביקורת.

מבוא לצילום בסטודיו – עקרונות בצילום מבנים

שנתי, 6 ש"ש, 6 נ"ז (אחת לשבועיים, למשך יום שלם)

קבוצה ב' מרצה: סשה פליט

הקורס מתמקד ברכישת כלים ליצירת תצלומים מבניים שתוכננו בקפידה. הקורס נשען על שלוש רגליים: הלימוד התיאורטי, ההתנסות המעשית, ולבסוף – הכנת עבודה אישית מסכמת, שתוכיח יכולת פיתוח של רעיונות ותחושות לכדי תוצר ויזואלי מובנה (בצורת תצלום).
במוקד הקורס נעסוק בהרחבה בסוגיית התאורה: נלמד להרגיש את האור, להתאים אותו לצילום, להשתמש ולשלט באור הקיים בלוקיישונים (אתרי צילום) שונים ובשעות-יום שונות, או לעצב סטים בסטודיו תוך שימוש בתאורה מבוקרת. מערך השיעורים יורכב מחלקים תיאורטיים, מהיכרות וניתוח עבודות של צלמים מוכרים בזירת הצילום המבנים, ומהתנסות מעשית בקבוצות קטנות. נכיר באופן מעמיק ויסודי את השימוש בציוד ובטכניקות רלוונטיות: המשתתפים ילמדו שימוש מושכל במצלמה דיגיטלית, ירכשו התנסות בסיסית במצלמה טכנית, ובשימוש באביזרי-תאורה לעיצוב אופי הסט והאווירה הרצויה. התלמידים/יידרשו להגשת מטלות לימודיות שוטפות, אשר יידונו במפגשים הקבוצתיים. הקורס יתקיים במתכונת של מפגש קבוצתי והתנסות עצמאית בסטודיו פתוח – אחת לשבוע לסירוגין.

צילום, פיתוח והדפסה – סיפור אהבה לחדר חושך

סמסטר א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

קבוצות א+ב

מרצה: נועה צדקה

הקורס יתרכז בלימוד הפרקטיקה האנלוגית שחור לבן "חדר חושך" בלבד מפורמט 35 מ"מ עד 120 מ"מ. ננסה להבין איך עובד הקסם? ומדוע סרט צילום המורכב מבסיס גלטיני ומכיל גרגירים דקיקים של הלידי כסף מגיב לאור? ומה זה בעצם להגיב לאור? ואיך מתגובה לאור נוצר דימוי? ומה הכוונה שהנגטיב דל, מעורפל, ניגודי, דחוס, אטום, סמיך ודליל? ומדוע לפני עשרות שנים פעולת ה"חשיפה" של סרט הצילום לאור נקראה "התגלות"?

בקורס נלמד ונתנסה בפעולות עבודות המעבדה הבסיסיות: הכרת מצלמה אנלוגית 35 מ"מ וחלקייה, הכרת המגדל וחלקיו, פיתוח סרט צילום, עשיית הדפס מגע, בחירת תשליל להדפסה, הגדלה וריטוש. לקראת סופו של הסמסטר, כשהפרקטיקה האנלוגית קצת תופנם ותופעל, "נבקר" בחדרי חושך של צלמים וצלמות וננסה לראות באופן קונקרטי איך עבדו, איך חשפו, איך פיתחו ואיך הדפיסו.

הקורס הינו סדנתי בעיקרו ומורכב מעבודה עצמית מודרכת במעבדה, אך מידי פעם יהיו שיעורי הרצאות על אופני עבודה שונים של צלמים/ות בחדר חושך וביקורת עבודות.

מבוא למעבדה דיגיטלית – עקרונות ויישומים בהדפסה דיגיטלית

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

קבוצה א'+ב'

מרצה: קרן זלץ

הקורס עוסק במרחב הצילום הדיגיטלי, במסגרתו יינתנו הכלים הדרושים לתהליך עבודה מקצועי ומיומן, החל משלב עיבוד התמונה ועד להוצאת ההדפסה המוגמרת. הלימוד יעשה דרך הכרת יסודות קובץ התמונה הדיגיטלית, פיתוח קבצי raw ועיבודם, למידת תוכנת הפוטושופ, סריקה של קבצים אנלוגיים (מתוך סרטי צילום film וסרטי שקופיות) והכנה להדפסה דיגיטלית באמצעות התנסות במעבדה הדיגיטלית. בקורס יושם דגש על החלק היישומי באמצעות תרגול מתמשך – ובעזרת הקניית כלים לעבודה עצמאית במרחב המעבדה הדיגיטלית. בנוסף יינתן דגש על אמנים/יות עכשוויים/ות הפועלים/ות במרחב הדיגיטלי ההיברידי (המשלב בין המרחב האנלוגי למרחב הדיגיטלי)

כל מקום הוא מקום – קורס בקריאה פרפורמטיבית

סמסטר א', 1 ש"ש, 1 נ"ז

קבוצה א' + ב'

מרצה: אילנית קונופני

הקורס כולל מפגשי קריאה בטקסטים ומאמרים מתוך ההיסטוריה והתיאוריה של הצילום והאמנות, מהמאה ה-19 ועד היום, דרכם נבחן דימויים שעוסקים במושג 'מקום'.

הדיונים הקבוצתיים ילוו בהרצאות פרפורמטיביות (Lecture Performance) המבוססות על מאמרים תיאורטיים והתבוננות בתצלומים. בתום הקורס יציגו הסטודנטיות והסטודנטים מהלך דומה המשלב צילום וטקסט למופע קריאה.

דיוקנו של זמן – קורס המשך בקריאה פרפורמטיבית

סמסטר ב', ו' ש"ש, ו"ז

קבוצה א' + ב'

מרצה: אורית בולגרו

בקורס נחשוב יחד על צילום תוך קריאה מודרכת בדימויים ובטקסטים שדנים בסוגיות אסתטיות, פוליטיות ואתיות של מעשה הצילום, תוך מיקוד בצילום דיוקן, ובזמן כאלמנט שממסגר את התצלום. נתחיל ביחידת מבוא שתציע מסגרת מושגית משותפת לחשיבה על צילום, ובאמצעותה, בהמשך הסמסטר, נחשוב על רגע הצילום, האירוע שנלכד בו, ועל יחסי הצלם והמצולם.

הקריאה של הקורפוס התיאורטי של מעשה הצילום תעשה תוך יצירת זיקות בין המחשבה התיאורטית לבין העשייה הפרקטית כצלמים וכקוראי תצלומים. במהלך הקורס ובסופו, יתבקשו הסטודנטים להגיב ביצירתם לטקסט מן הנלמד.

תפיסה חזותית – מבוא לתפיסה ויזואלית, מה בין מה שהעין רואה בצורה פסיקלית לבין מה שהאדם מבין באופן

פסיכולוגי

שנתי, 3 ש"ש, 2 נ"ז

קבוצה א + ב

מרצה: ראובן קופרמן

בקורס זה יושם דגש על הבנת השפה החזותית באופן רחב, תוך הדגשת החפיפה בין מה שהעין רואה בצורה פסיקלית לבין מה שהאדם מבין באופן פסיכולוגי. דרך שורה של תרגילים בהתבוננות ורישום, יפתחו הסטודנטים את המודעות ביחס לקומפוזיציה, צבע, מסגרת (frame) וידונו על הפער הנמתח בין המציאות לבין הטקסט החזותי, כמעשה של חיקוי או פרשנות. מטרת הקורס היא לחדד את הרגישות לצבע ולהגביר את המודעות לאפקטים שניתן לייצר על ידו. תוך כדי הקורס ונסיונות ברישום, יבחנו הקו והכתם, מהו קצב קו, מהי איכות הכתם – ואיך ניתן לבטא את תחושת הפלסטיות (התלת-ממדיות) של האובייקט. תוך כדי הקורס, ישכללו הסטודנטים את כתב היד הרישומי דרך חווית הרישום והציוור, חוויה חושית, תרגול אינטנסיבי והפניית האנרגיה למקומות של תודעה ורוחניות.

חובה - שנה ב'

בשנה ב', שבוע לפני תחילת הלימודים תתקיים סדנה שתוקדש כולה להכרה שימוש והקניית מיומנויות ראשוניות בעבודה עם תוכנת העריכה אדובי פרמייר.

צילום, צופה, חלל – יחסים בין צילום כדימוי ואובייקט – לחלל

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

קבוצה א'+ב'

מרצה: רמי מימון

במסגרת הקורס נבחן ונעמיק את היחסים בין הצילום כדימוי וכאובייקט לבין החלל בו הוא מוצג והמפגיש אותו עם הצופה. מרכז הכובד של הקורס ינוע סביב שאלות הקשורות לאופן שבו גוף עבודה מתורגם לתוך מקום. במהלך הקורס נדון בהרחבה בשאלות של הצבה וחלל (פורמט, גודל, חומריות, עריכה, סוג החלל ואופני התלייה) ונבחן כיצד אלומנסחות קריאות שונות של העבודה ומשפיעות על תוכן העבודה והמפגש עם הצופה. בקורס נתמקד בצילום כמדיום הפועל בשדה האמנות, נבחן גישות ומוטיבציות שונות בצילום והצבה שלו באמצעות ביקור בתערוכות, מפגש עם אמנים והרצאות, הגשה של מגוון תרגילי מפתח והתנסות בפרזנטציות אשר יובאו לביקורת ודיון כיתתי.

מבוא לסאונד - ועיצוב פסקול לתמונה ודימוי נע

שנתי, 4 ש"ש, 6 נ"ז

קבוצה א+ב

מרצה: דניאל מאיר

קורס זה יעסוק בעיצוב פס קול לתמונה בהקשר של הקשבה, צפייה, טכניקות הקלטה ועריכת סאונד, דרך גישות שונות לקומפוזיציה ולהצבה בחלל, ובקשר שבין סאונד לצילום. מטרת הקורס היא לפתח את ההבנה המושגית והקונטקסטואלית של הסאונד, תוך שימת דגש על הקשר שלו עם הצילום הנע (וידאו) ודיסציפלינות אחרות – ומתוך מחויבות להקניית כלים חדשים בסאונד, שיעניקו לסטודנטים הבנה נוספת על תהליך היצירה של עבודתם במסגרת קונטקסטואלית ונרטיבית.

מבוא לווידאו נרטיבי – צילום תיעודי וישיר אל מול המציאות ובניית נרטיב מבוסס על זמן

שנתי, 4 ש"ש, 6 נ"ז

קבוצה א' + ב'

מרצה: רננה אלדור

קורס מעשי המתמקד בוידאו נרטיבי ככלי מרכזי לפעולה.

במהלכו נלמד שפה וכלים למבע קולנועי, תוכנה ותיאוריה בתחום העריכה וכן מטודות להמחשה, תכנון והפקה של פרויקט וידאו על כל שלביו. נתמקד בצילום ישיר, תיעודי, בזמן-משך של הפעולה הצילומית, בתנועה המתרחשת בפריים, בסטוריטלינג וביצירת כוריאוגרפיה למצלמה. במהלך הקורס נתוודע לרקע התרבותי-היסטורי-טכנולוגי-רעיוני שהצמיח את הוידאו לכדי מדיום אמנותי, תוך קריאה בטקסטים וצפייה בעבודות מכוונות מראשית המדיום בשנות ה-60 וה-70 ועד היום. מלבד הרצאות פרונטליות, בשיעורים יתקיימו דיונים כיתתיים פעילים בעקבות העבודות ותוכנן. יחד ננסה לפרק ולחשוב את המהויות של המדיום הצעיר הזה, מתוך דוגמאות ומתוך התנסות מעשית ורפלקסיה.

בסיום מוצלח של הקורס הסטודנטית תפתח יכולת התבוננות וקריאה חזותית שתאפשר לה לפרש ולהבין עבודות וידאו מגוונות מתוך הקשרים צורניים, אסתטיים ופרשניים, פוליטיים וחברתיים. הסטודנטית תלמד מיומנויות פרקטיות ליצירת פרויקטים אישיים ומהוקצעים בוידאו, תתנסה בכל שלבי ההפקה ליצירת סרט-וידאו: קדם-הפקה, הפקה בפועל ופוסט ותגבש עצמאות, יזמות ומחויבות אישית לאורך תהליך העבודה. בנוסף, הסטודנטית תפתח תפישה אסתטית ורגישות לתחבירים חזותיים, תתנסה בעצמה בניסוח של מהלכים מקוריים וגיבוש של שפה ייחודית המושתתת על התבוננות ישירה ומעמיקה במקום, בזמן ובזהות האישית.

סיפור צילום - סדנת דיון וביקורת שנתית

שנתי, 3 ש"ש, 6 נ"ז

קבוצה א' מרצה: יעקב ישראל

קבוצה ב' מרצה: מיקי קרצמן

The world, in spite of its terrors, is approached as the ultimate source of wonder and fascination, no less precious for being irrational and incoherent."

¹ Szarkowski, John. 1967. The New Documents exhibition Wall Label. New York: Moma.

הקורס הינו סדנת דיון וביקורת שנתית הנשענת על הנחת היסוד שהצילום כמדיום, מסוגל, אולי בצורה מדויקת יותר ממדיומים אחרים, להתמודד עם יחסי גומלין מורכבים בין מקום, ידע היסטורי ומצב עניינים חברתי-פוליטי נוכחי. בקורס זה נפעל בצילום ישיר כתגובה למציאות; על אופניו השונים, כביטוי למפגש עם מצב הדברים.

החיים במאה ה-21 מורכבים ומלאי ניגודים. בכל רגע נתון בני אדם חשופים למידע אינסופי אודות המתרחש בעולם ויחד עם זאת מצמצמים מגע עם העולם הפיזי הסובב אותם. זהו עידן בו סיפורים אנושים הפכו למוצר צריכה וצלמים הפכו ליצרני תוכן. הצילום הישיר והאופן בו הצילום הדוקומנטרי משתמש בו עובר שינויים נרחבים; מהדימוי הסטאטי לדימוי הנע; מהשקט שאפף את תמונות הסטילס לאפשרויות המגולמות בסאונד. יחד עם השינויים הללו הסיפור הצילומי השתנה אף הוא, התפתח וחזר לשיח תחת המונח storytelling.

המציאות המשתנה מצד אחד, והתפתחות המדיום (הצילום) לצידו משרטטים "עולם אמיתי" שהינו מרתק יותר מכל אפשרות וירטואלית ומשמש כמעין השראה אינסופי. כפי שכתב ג'ון זרקובסקי (Szarkowski, John) בטקסט הקיר של התערוכה The New Documents (1967), "העולם, על אף צדדיו המפחידים, הוא מקור אולטימטיבי להתלהבות והיקסמות ועובדת היותו לא הגיוני ולא קוהרנטי אינו מפחית מכך".

קורס זה יפגיש את הסטודנטיות עם העולם האמיתי באמצעות התנסות בפרקטיקות השונות של צילום דוקומנטרי עכשווי. במהלך הקורס נתמקד בשאלת יכולתו של הצילום לספר סיפור ובאתגרים הנלווים. נדון בזיכרון וביכולתו של הצילום לנוע ולקשר בין זיכרונות אישיים לזיכרונות קולקטיביים, בין עבר להווה. נעסוק במושגים מדיסציפלינות שונות - כגון 'אלבום משפחה', ארכיון, 'רדי מייד', מיפוי, ונבחן את תפקידם הנוכחי. נחשוב האם הסיפורים השתנו או האופן בו אנו מספרים אותם בעידן הדיגיטלי הוא שמשתנה, האם היכולת התיאורית הפנומנאלית של הצילום רלוונטית עדיין לבניית נרטיב צילומי או אופן צריכת התצלומים והפצתם הסימולטנית הם המרכיב העיקרי בבניית ההיסטוריה.

במסגרת הקורס ידונו ויבחנו שאלות מהותיות הנוגעות ליחס הסטודנטית למרכיבי הזהות והמאפיינים של הסביבה והמקום בו אנו חיים, האם ישנו מקום שניתן להגדירו כמקום ישראלי? ומה הם מרכיביו ומאפייניו; החזותיים, התרבותיים, החברתיים והפוליטיים?

במקביל להיבטים התאורטיים של הקורס נצא לעולם לחפש סיפורים ולתעד אותם בסטילס, וידאו וסאונד.

הסטודנטים יתבקשו להתמיד בעבודה עצמאית, אינטנסיבית, מעמיקה ורצופה על פרויקט אחד לאורך כל שנת הלימודים. על כל סטודנטית לגבש ולנסח את עמדתו בגוף עבודה שיוגש (בפורמט ההולם את התוכן) בסוף סמסטר א' ובסוף השנה. באמצע כל סמסטר תתקיים הגשת ביניים בה על כל סטודנטית לבחור ולאפיין את מסגרת העשייה ברמה הרעיונית; המעשית; ואופני התצוגה (תערוכה, ספר, מדיה דיגיטלית, מגזין וכו'). תהליכי ההיווצרות וההפקה של כל גוף עבודה ילוו,

ינותחו וידונו בשיעורים. לצד הרצאות בהם יוצגו רפרנסים שונים ופרויקטי צילום הרלוונטים לעבודות הסטודנטים. במקביל נצא סיורי צילום לימודי בשטח כמו גם בדיקת היתכנות ליצירת התנאים להיווצרותו של פרויקט צילום כיתתי משותף – סיפור משותף.

staged photography – טכניקות תאורה וצילום מתקדמות בווידאו וסטילס

שנתי, 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

קבוצה א'+ב' (פעם בשבועיים)

מרצה: סשה פליט

הקורס נערך בסטודיו ומחוצה לו, וכולל הרצאות עיוניות והדגמות מעשיות. בקורס נכיר מגוון עבודות של אמנים עכשוויים הפועלים בזירות הצילום המבויים - ונלמד מהם. במסגרת הקורס נכיר באופן מעמיק יותר ויסודי את השימוש בצילום ובטכניקה הרלוונטיים, כמו למשל הנושא של תאורה רציפה - תאורת קולנוע, תאורה מובזקת ואור טבעי. נשים דגש על עבודה מעשית, והתנסות אישית של הסטודנטים/ות במגוון טכניקות הרלוונטיות לצילום המבויים – עד להשגת שליטה גבוהה בתאורה ובבנייה של סטים מורכבים (בנוסף לאלו, השיעורים יכללו הדגמות רבות בתחום). במהלך הקורס ירכשו הסטודנטים כישורים פרקטיים בכל הקשור בעיצוב תאורה לצילום מבויים על סוגיו וסגנונותיו, כמו גם מיומנות הקשורות לכתיבה 'ברייף צילומי, ועריכתו, בניית סטים לצילום, ליהוק (ומשמעותו), היכרות עם שלל אביזרים נלווים לצילום בסטודיו ועוד. בסיום מוצלח של הקורס הסטודנט יעמיק את ידיעותיו וניסיונו בשימוש בתאורה מבוקרת בסטודיו ומחוצה לו. ירחיב את המיומנויות הטכניות באמצעותן – יישם אפשרויות חדשות של ביטוי אישי או מושגי, להבניית שפה ויזואלית אישית.

חובה – שנה ג'

פורום שנה ג'

שנתי, 3 ש"ש, 6 נ"ז

קבוצה א'+ב'

מרצה: דרור דאום

מסגרת הפורום של שנה ג', הינה מסגרת לימודית שנתית, שמטרתה לחשוף את הסטודנטים/ות לפרקטיקות עבודה ומתודות עשייה מובהקות – ולהוות פורום לחשיבה, דיון וביקורות – רפלקסיביים. במסגרת הפורום נעמוד על הקשר בין בחירת הפרקטיקה והמתודולוגיה (דרך/שיטת העבודה) בה ננקוט לבין הנושאים בהם נרצה לדון, מתוך הסכמה ש"אופן יוצר גם תוכן".

במהלך הלימודים בקורס, נכיר שיטות עבודה שונות ונערוך הפרדה ביניהן על מנת לאפשר לכל המשתתפים/ות למצוא

את עצמם/ן ולבחון את התוצרים הצילומיים שלהם/ן תחת פריזמות מתודולוגיות מחייבות ומובנות. לאורך הקורס תוצג בכל פעם מתודולוגיה אחרת, שיטת עבודה ספציפית, פרקטיקה נפרדת הלקוחה מתוך תקדימים (רפרנטים) היסטוריים ועכשוויים מתוך שדה הצילום והאמנות, ומתוך מבחר של שיטות העבודה ננסה להבהיר לעצמנו מהי דרך העשייה המתאימה והמדויקת (ככל שניתן), עבור כל סטודנט/ית משתתף/ת.

בחירת מתודה הינה שלב קריטי בתוך תהליכי הלמידה והיצירה, היא יכולה להיות שילוב של המטרה אליה חותרים (דיוק בבחירת נושא העבודה, העמדה ביחס לנושא ועוד) ותכונות העבודה האישיות וההעדפות הסובייקטיביות (מצלם איטי/מהר, מצלמה טכנית / point & shoot, מביים, מצלם בחוץ / סטודיו, מצלם בידאו).

מאחר ומסגרת הקורס הינה נק' מפגש מרכזת לכל שנה ג', יתאפשר לסטודנטים/יות לשתף ולהציג (גם ולא במקום), מתוך עשייה בקורסים מקבילים באותה שנה. בכל שבוע יציגו הסטודנטים/ות עבודות, מתוך התרגילים שינתנו במסגרת הפורום, ובהמשך – גם מתוך עשייה בקורסים מתודולוגיים אחרים ונוספים. בסיום הקורס יכירו הסטודנטים/ות מניפה של גישות עבודה, שתאפשר יציאה עצמאית לפרויקט מובחן, בו יהיה ברור ומוסכם אופן הביצוע ובחירות הבסיס (איך מצלם/ת, מה מצלם/ת, איפה מצלם/ת וכו'), היכרות והבנת המטודות תהווה גם בין היתר כלי עבודה חשוב לקראת תערוכת הגמר.

הסטודנטים/יות ילמדו לסמוך על שיטת העבודה להיות עמוד שידרה מארגן, אליה יצטרפו בחירות סגנון וטעם אישיים ויחוו את המתודולוגיה ככלי עזר משמעותי (ולא בהכרח כמסגרת שיש לציית אליה באופן דידקטי ויבש). סיום מוצלח של הקורס, יוגדר כמצאה של שיטת עבודה לפי נוסח אישי, ולשחרר את כושר ההמצאה האישיים והאינטואיטיביים.

צילום וזהויות

שנתי, 3 ש"ש, 6 נ"ז

קבוצה: א'+ב'

מרצה: רונה יפמן

מדיום הצילום כשחקן ראשי בשיח הזהויות הפופולארי והעכשווי, בקורס זה נכיר את הדיון העכשווי במושגי הזהויות מנקודות מבט שונות. שיח הזהויות הינו מרכזי, דינמי, פורה ומורכב, והצילום ממלא בו תפקיד מרכזי. זהויות כדיון מופיע בתרבות הפופולרית ובעבודותיהם של אמנים/ות וצלמים/ות מקומיות/ים ובינלאומיות/ים. במהלך הקורס נבחן זהויות שונות דרך מדיום הצילום – נדון באופן תיאורטי ומעשי בשאלות של זהות דרך צלמים, אמנים, קולנוענים ואנשי ביקורת תרבות מקומיים ובינלאומיים. נפתח שיטות עבודה אישיות המתמקדות בזהות כמנוע מחולל לפיתוח גוף עבודה צילומי

וביקורתי מנקודת מבט אישית. מטרת הקורס היא הקניית ידע רלוונטי וכלים רעיוניים ומעשיים לטובת חיזוק המודעות והערך העצמי. בתוך כך נשכלל מתודות עבודה אישיות, נמתח ונרחיב את גבולותיו של הצילום כמדיום וכשיטה.

המתודות העיקריות שייבחנו במסגרת השיעורים מבחינת תוכן ותהליכי עבודה :

1. מקום: נבחן עבודות ואמנים אשר זהותם מוגדרת ומובחנת באמצעות מבט על טריטוריה, גיאוגרפיה, מרחב תרבותי, ביוגרפי, היסטורי ועוד
2. גוף ודיוקן: נתמקד בסוגות צילומיות המעמידות במרכז את המבט על גוף, פנים, מוצא, מגדר, מיניות, יחסים ועוד.
3. הצילום כמדיום ושפה: נבחן עבודות צילום הפונות פנימה, אל תוך שיח הצילום במטרה לבחון, להגדיר ולהרחיב את זהות המדיום ואת מעמדו המשתנה והמתפתח.

כבר בתחילת הקורס יבחרו הסטודנטים/ות את הפן האישי-זהותי איתו ירצו לעבוד. על בסיס מחקר היסטורי (הגותי ומעשי) נבחן יחד שלל זהויות במטרה לאתר תמות רלוונטיות לסטודנטים/ות המשתתפים/ות בקורס. דרך בנייה של גוף עבודה חדש, תבחן הזיקה החזותית (והרעיונית) לזהות העומדת בבסיסה.

תהליך העבודה בקורס: הקורס מבוסס על הרצאות פרונטליות ודיון בעבודתם של יוצרים/ות מתחומים מגוונים ובזיקה לזהויות — לצד פיתוח גופי עבודה מובחנים בהם נדון לאורך כל הקורס באמצעות ביקורות ומשובים קבוצתיים. בסמסטר הראשון נבסס את גופי העבודה בעזרת משימות צילום מוגדרות, מהן נצא למסע אישי עם המצלמה (סטילס ווידאו) במטרה להתבונן פנימה והחוצה, נחפש ייצוגים שונים לזהויות שונות ונאמץ נקודות מבט ייחודיות ואישיות מתוך הסתכלות על מגדר קוויריות, לאום, דת, מדינה (וסביבה), ועוד. במהלך השיעורים, נכיר יוצרים נבחרים מקומיים ומרחבי העולם אשר יצירתם מתמקדת בשאלות של זהות, נצפה בעבודות של יוצרים/ות מקומיים/ות ומרחבי העולם. בסמסטר השני נעמיק את הידע שנצבר במהלך הסמסטר הראשון, ונתרכז במפגש עם צלמים/ות ויוצרים/ות מתחומים נוספים (מוסיקה, ספרות, שירה, מיצג — ועוד) אשר עושים שימוש בתיאוריות פמיניסטיות עכשוויות, קוויריזם וביקורת תרבות ומגדר (בכוונה לבחון מגוון רקעים תרבותיים ונקודות מבט) במהלך הקורס יתמקדו הסטודנטים/ות בפרויקט מרכזי אחד שיביע באופן המיטבי את הזהות (או הזהויות) איתן בחר/ה לעבוד.

קורסי בחירה - ג' ד'

Video Act

סמסטר א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצה: שרון בלבן

שעור וידאו ארט מתקדם ליוצרים ויוצרות בוידאו, העוסק בדיאלוג המורכב המתקיים בין הגוף למצלמה.

ממצלמת הפורטאפק של סוני שהגיעה לשוק ב-1965 ועד למצלמת k4 של ה"פון", מוידאו פרפורמנס לאתגרי טיקטוק.

מצלמת הוידאו היא מראה

מצלמת הוידאו היא חלון

המצלמה היא הארכה של הגוף, היא תחליף שלו.

בקורס נעסוק באופן שבו וידאו ארט מגדיר מחדש את הגוף הממשי והוירטואלי - כדימוי, כפסל, כפעולה.

במהלך הסמסטר יתקיימו תהליכי עבודה שיובילו ליצירת עבודת וידאו הבוחנת מהות של פעולה מול מצלמה.

במסגרת הקורס ינתנו הרצאות שיבנו גוף ידע משותף ומנוע ליצירה, העוסק בכח החתרני של הוידאו, ובאופן שבו שינה את העולם.

צילום בזירה פוליטית (צילום ופוליטיקה)

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

מרצה: פרופ' מיקי קרצמן

בקורס זה נברר ונבחן את הקשר בין צילום – למציאות פוליטית נתונה דרך חשיבה פוליטית והצגת עמדה פוליטית באמצעות צילום. נחשוב על צילום כדרך להבעת עמדה פוליטית הקשורה במבנה הפוליטי בישראל - ולדיון בסכסוך/קונפליקט הישראלי – פלסטיני. נרחיב את הדיון גם למתח בין ימין - מרכז – ושמאל, חילוניות מול דתיות, מרכז ופריפריה, פערים חברתיים / כלכליים ועוד.

במסגרת הקורס נאפשר דיון פוליטי רחב, מכיל – שמזמין התבוננות ועשייה פוליטית דרך צילום. הקורס יתמקד בצילום ככלי פוליטי וחברתי החל משנות השבעים ועד הזמן העכשווי והנושא ייבדק גם לאורו של השיח התיאורטי בשאלות של "ייצוג" (representation) ותוך התייחסות לביקורת על מערכי כוח מכוננים בחברה. נבחן פעילות זו גם על רקע מגמות טכנולוגיות חדשות ומדיה חברתית (טלפונים ניידים, ופלטפורמות ההפצה של הרשתות החברתיות, היוצרות קהילות אקטיביסטיות טרנס לאומיות).

מטרת הקורס היא לאפשר דיון פוליטי רחב ומכיל – שמזמין את הסטודנטים/ות לזמן אל תוך השיח הכיתתי ייצוגים פוליטיים רחבים ושונים באמצעות צילום; זו גם תהיה נקודת המוצא לעבודת הסטודנטים/ות במהלך הקורס – ולבניית גוף עבודות בהקשר פוליטי.

בתחילת הקורס נסקור מתודולוגיות צילומיות שונות שישמשו פלטפורמה ותבנית לעבודה והתייחסות.

בתוך כך נשלב קריאה וצפייה בעבודות רלבנטיות לנושא, נעבוד בשיתוף עם קהילה, נבצע פעולות מיפוי ואיסוף חומרים ארכיוניים (כפעולת למידה ויזואלית), נקיים צילומי מעקב – ועוד.

במסגרת הקורס יתבקשו הסטודנטים/ות לבחון סוגות פוליטיות רחבות ולעבוד איתן, ולבנות גוף עבודות רחב, ביקורתי – וחזותי.

דיוקן גוף I

סמסטר א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצה: ראובן קופרמן

בקורס זה עומד במרכז הדיון עמדות שונות ביחס לדיוקן ולגוף.

נדון בעזרת טקסטים ועבודות של יוצרים מתקופות שונות ודיסציפלינות שונות בגישות וביטויים מגוונים ביחס לדיוקן וביחס לגוף.

במהלך הקורס נדון על היחסים שבין אמנות וצילום בפרט, למציאות, יחסי סובייקט אובייקט, עמדות מגוונות ביחס לסובייקט ומה מכונן אותו, ונצביע על סימפטומים פוסט מודרניים ומה השלכתם על היום יום.

הגוף האמפירי: עמדה ממינית ביחס לדיוקן\גוף הבונה ארכיון של דיוקן\גוף ושואפת לתיאור אובייקטיבי. לצילום, כבר בתחילתו, היה תפקיד מרכזי בניסוח של ארכיון וכמרכיב משמעותי בהתפתחות המדעים האמפיריים במאה ה-19.

נדון בהתפתחות הארכיון המשטרתי במאה ה-19 והאג'נדות השונות שהשפיעו על כינונו. נמשיך לדון בצילום במאה ה-20 ו-21 שממשיך תפיסה ממינית, טיפולוגית ויוצר נרטיבים פסאומדעיים.

הגוף האחר: מי הוא האחר והאם ניתן לייצג אותו, להגדיר אותו, למפות אותו. נראה עבודות שמתעסקות באחר כאקט מגויס או כאקט אישי משחרר. נראה עבודות שדנות בקהילות, ביחידים ואף באחרות שבתוכנו.

בסיום הקורס הסטודנט יבין ויכיר טוב יותר את המהות של מידיום הצילום ומתוך כך יכולת לנתח את משמעויות הנושא בו הסטודנט עוסק, ולטעון טענה מנומקת בנוגע אליו. כמו כן זה יעזור לסטודנט לפתח שפה חזותית ייחודית ובו זמנית מודעות למסורת.

דיוקן גוף II

סמסטר ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצה: ראובן קופרמן

בקורס זה עומד במרכז הדיון עמדות שונות ביחס לדיוקן ולגוף.

נדון בעזרת טקסטים ועבודות של יוצרים מתקופות שונות ודיסציפלינות שונות בגישות וביטויים מגוונים ביחס לדיוקן וביחס לגוף. במהלך הקורס נדון על היחסים שבין אמנות וצילום בפרט, למציאות, יחסי סובייקט אובייקט, עמדות מגוונות ביחס לסובייקט ומה מכונן אותו, ונצביע על סימפטומים פוסט מודרניים ומה השלכתם על היום יום.

פלוקסוס ואמנות גוף: אחד הביטויים החריפים והטוטאליים היוצאים נגד היגיון הקפיטליזם, נגד הדיכוי וההיררכיות אותו הוא מייצר. כל זה לרוב בעבודות מיצג אשר מתנגדות לאמנות כסחורה וחרושת תרבות.

הגוף הגרוטסקי: המעבר משימוש בגוף כאקט חתרני פוליטי אל הסייבורג והגרוטסקי. בשלושה עשורים אחרונים מקבל מופע הגרוטסקי במה יותר משמעותית ונרחבת ובדיסציפלינות שונות, ויש לכך סיבות רבות.

נראה עבודות שמפרקות, מעוותות ומטשטשות את הגוף האוטנטי(?)

ואיך זה משליך על הסובייקט ה"לובש" את הגוף כטקסט הפתוח לפרשנות.

בסיום הקורס הסטודנט יבין, ידע לפרש ולהעריך את משמעויות היצירה ואת השפעתה החברתית, הסביבתית, התרבותית, והפוליטית. כמו כן הסטודנט יוכל לנתח את משמעויות הנושא בו הוא עוסק, ולטעון טענה מנומקת בנוגע אליו.

וידאו למתקדמים - הדימוי הנע

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

מרצה: נבט יצחק

הקורס מיועד עבור סטודנטים אשר וידיאו הוא המדיום הנבחר שלהם והם מעוניינים להמשיך להתפתח ולהעמיק בתחום והוא מהווה המשך אינטגרלי מקורס מבוא לוידאו משנה ב' עבור סטודנטים מתקדמים. הנחת הבסיס לקורס היא שהוידאו, על מופעיו הרבים והשונים בעשורים האחרונים, בתקופה של קונפליקט וגלובליזציה, משקף ומגיב לתהליכים היסטוריים ואקטואליים, מייצר הקשרים חזיקות חדשים בין עבר להווה, ואף מעצב נרטיבים חלופיים בעידן של תהפוכות פוליטיות, אי-שקט חברתי, אקטיביזם פוליטי וחוסר וודאות אזורי. הקורס מתמקד בהמשגה ומתודולוגיה של אמנות הוידאו - אמנות מבוססת זמן (נרטיבית ונטולת נרטיב) הקורס מציע היסטוריה נרחבת של אופני ההתפתחות השונים של פרקטיקות קולנוע, אנימציה, וידאו ומיצב בסביבת האמנות במאה העשרים ובימינו תוך התמקדות בתפיסות זמן וחלל. במהלכו נחקור וננתח מגוון רחב של טכנולוגיות הדימוי הנע על יחסיהם רבי-הפנים להיסטוריה של האמנות החזותית תוך כדי דיון ופיתוח חשיבה ביקורתית. הקורס ישאף להנחות ולהקנות לסטודנטים שיטת עבודה המפרקת את תהליך היצירה לשלבים שונים הכוללים בין היתר עבודת תחקיר ומחקר רעיוני וויזואלי, כתיבה וארגון חומרי רקע, צילום ואיסוף ארכיוני, בקרה עצמית והערכה, עריכה ויצירת משמעות, ועוד. כל זה תוך כדי בחינה עצמית של היוצר ומעשה היצירה בהקשרים שונים. הסטודנטים ייתנסו בכל שלבי העבודה תוך ליווי והנחיה בכיתה.

תוצאות למידה: במהלך הקורס ייצרו הסטודנטים עבודת וידאו אחת בכל סמסטר שתעמוד לביקורת בשיעור ואשר מדגימה מהלך חשיבתי ויצירתי משוכלל ומורכב. בסיומו של הקורס הסטודנטים ירחיבו את הידע והמיומנויות שלהם בתחום הוידאו, תהיה להם היכולת לנסח את רעיונותיהם באמצעות עבודות וידאו חד ורב-ערוציים המשלבים צילום / סאונד / אנימציה סטופ-מושן / וחומרים ארכיוניים, תוך הפנמת חשיבות תהליך עבודה ארוך טווח. הסטודנטים יבינו את מדיום הוידאו הדיגיטלי ככלי גמיש המסוגל להעביר רעיונות דרך השילוב בין דימוי, פסקול וטקסט.

צילום קולנוע ומדיות נוספות

סמסטר ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצה: תומר קאפ

נקודת המוצא של הקורס טמונה בכוחו של צילום לחולל ולברוא עולם, קורס זה מתמקד בפעולות יזומות ומבוימות לטובת צילום. מתוך עיקרון זה, יתנסו הסטודנטים/ות בפיתוח מרחבים צילומיים במסורת הצילום המבוים – ויפתחו שיטת עבודה הנשענת על ז'אנר זה ועל פרקטיקות עבודה נוספות מתחום הקולנוע, התיאטרון, המחול והמיצג. בקורס

יכירו הסטודנטים/ות את הצילום מבנים – כסוגת צילום רחבה ומקיפה, המכילה בתוכה סגנונות ואמצעי מבע מגוונים ורבים.

במהלך הקורס יעברו הסטודנטים/ות בשרשרת של "תחנות העבודה" והמתודות העיקריות שייבחנו במסגרת השיעורים לקוחות בהשאלה מתוך שיטות עבודה בהפקת קולנוע: תחקיר והכנה, מציאת לוקיישן, סינמטוגרפיה, תפאורה וארט, פוסט פרודקשן, סאונד בזיקה לצילום סטילס / וידאו-סטילס - ועוד.

לאורך הקורס יכירו הסטודנטים/ות יוצרות ויוצרים מתחומי הקולנוע, המחול והמיצג, ולצלמים ולצלמות שעבודתם/ן מצויה בקו התפר שבין צילום וקולנוע, צילום ווידאו, צילום, פיסול והצבה ועוד.

צילום. אופנה. אובייקט – מחשבות על צילום ואופנה

סמסטר ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצות/ים: יעל טרגן, דוד עדיקא

בשיתוף עם המחלקה לצורפות ואופנה

במסגרת הקורס נבחן ונעמיק את היחסים הקלאסיים בין הצלם והמעצב כמקובל בתעשייה, ביחסים בין גוף, בגד ואובייקט – ומנגד נערער על מקומם המובנה בעבודה המשותפת וניצור מודלים אלטרנטיביים לשיתופי פעולה בין הדיסציפלינות (צילום ואופנה). בתוך כך נעסוק במושגים רווחים כנגזר מהעבודה המשותפת (כגון "טעם", "מקור וזיוף", "טוטאל לוק", "סטיילינג", "קאסטינג", "לוקיישן" ועוד) ונכיר בכוחו של הדימוי המצולם לחולל תהליכי זהות מורכבים באמנות ובעיצוב.

בפועל: במהלך הקורס יעבדו הסטודנטים בצמדים משתי המחלקות, על פרויקט מרכזי אחד שתוצריו יהיו שתי הפקות אופנה מודפסות בנות כ- 8-10 דימויים כל אחת (או הפקה מודפסת ועבודת וידאו לבחירה). בתחילת הקורס יתבקשו הסטודנטים לבחור אוסף בגדים אשר יהווה את הבסיס לפיתוחו של הפרויקט. אוסף זה יכול להיות ארון הבגדים (מלתחה) של דמות מסוימת / אוסף בגדים היסטורי או מוזיאלי / אוסף של בית אופנה או מעצב מסוימים / אוסף תלבושות של תיאטרון / מדים צבאיים או אחרים / אוסף בגדים מחומרים אלטרנטיביים (לא טקסטיליים) ועוד. תחילה, יחקור כל צמד את האוסף בסדרה של תרגילים נתונים. בשלב השני יגבשו הסטודנטים את הקונספט שמאחורי הפקות הצילומים. בין היתר יתנו את הדעת על הבחירה של הלוקיישן, המודליסטים, הסטיילינג, הארט ועוד. כל אלה יציגו את האוסף בדרך מנומקת בהמשך לקונספט שהוגדר. בסופו של דבר, על הסטודנטים יהיה להציג את האוסף בשתי דרכים שונות המספרות סיפורים שונים בתכלית על הבגדים, כאשר דרך הצגה אחת תהיה על גוף והשנייה, ללא גוף.

ארכיון, צילום וטקסט – סביבים, קשרים וסימביוזות.

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

מרצה: נועה צדקה

"צילום עוזר לאנשים לראות" ברניס אבוט

"צילום עוזר גם לאנשים לזכור" תוספת שלי

"בלי זיכרון אין דמיון" פראפרזה, תומס הובס

במהלך הקורס ננסה להבין את טיב הקשר בין ארכיון, צילום וטקסט, ונחווה את הארכיון כמקור בלתי נלאה, חי וחיוני לעבודה מחקרית.

איך מניירת וצילום נרקמת היסטוריה? איך מטופס, תמונה, תשליל, כרזה, תעודה, מסמך ופרוטוקול ישיבה משתרטטת היסטוריית הצילום המקומי? איך צלמת שלימדה צילום בבצלאל לפני כ-80 שנה, ואף אחד לא ידע עליה דבר, קורמת עור וגיד, בשר ותוכן? ולאן עזבה, ומדוע נעלמה הצלמת לו לנדאוור? איך חומרי ארכיון שהיו במחשכי ארגזים ומיכלים עשרות שנים יוצאים לפתע לאור? מדוע חשוב לפרוש עבודה צילומית לא כמאובנת מיתית רחוקה ונטולת טקסט, אלא כקשורת מקום, תלוית ביוגרפיה וסבוכת טקסט? מדוע התאמצו לה לחולל הפרדה וקו, בין נסיבות חיים לצורה וצילום? מדוע ואת מי האוטוביוגרף הבהיל? מדוע לא ראו כי התקיים פה צילום מופשט בשנות ה-40 – ושוב בשנות ה-60? מדוע טוב וחשוב לחדד ולחשוף את הקשר בין קורות עבר וקורות הווה? מדוע מחיקה והתעלמות אלימות ומסרסות, ועדיפה מלאכת האיסוף, ההצטברות וההערערות? מדוע יקרת ערך וייחודית מלאכת הנבירה והפשפש, וחשובה היא משעיטה עתידית ונמרצת קדימה? האם נמצא קשר סימביוטי בין התודעה הארכיונית בבצלאל מראשיתו לבין התפתחות תחום הצילום במוסד? באיזה אופן ראייה בהקשר מגבירה את יכולת הספיגה? מהו מחקר אמנותי, ואיזה דלת הוא יכול לפתוח? באיזה אופן מחקר אמנותי נבחן ממחקר עיוני אקדמאי אחר? מה יש בארכיון שקשה, כמעט בלתי אפשרי לעזבו? מה זה עיזבון צלם? מה בדיוק נעזב ונשכח שם? מדוע חומרי צלם מגיעים לעיתים באופן טרגי לאשפה ולזבל? מדוע ואיך אין עדיין 'בית' לצלמים. ומה נעשה, ואיך ואם ניתן עוד להציל?

הקורס יהיה בעל אופי סדנתי, ויכלול בנוסף על הרצאות עיוניות, ביקורים בבתי גנים, מקומות האיסוף והשמירה, נפגוש מנהליות עזבונות צילום, אוצרים צילום במוזיאונים, מנהליות ארכיונים, צלמים בבתי הספר, ובהמשך נאצור ונציג תערוכה מבוססת מחקר, וגם פשוט נשמור, נסדר, נארגן, ונתחיל במלאכת הרישום והקטלוג של מחסן המחלקה לצילום בבצלאל ותחילת הפיכתו לארכיון פעיל ונגיש.

Virtual Production with Unreal Engine

שנת 4 ש"ש, 4 נ"ז

מרצה: אמיר יציב

קורס צילום מעשי בו נלמד ליצור דימוי מבוסס מחשב (Computer Generated Imagery – CGI) במרחב יצירה חדש בו העולם הפיזי והדיגיטלי נפגשים במרחב ההפקה הוירטואלית. כדי ללמוד צילום בעולם הוירטואלי נשתמש בתוכנות גרפיקה זמן אמת (Unreal Engine) אשר מאפשרות להתנסות בתהליכי צילום Live כפי שאנו מכירים אותם מעולם הצילום המסורתי. במהלך הקורס נלמד ונגדיר מושגים מוכרים כמו: אור וצל, תנועה וסאונד, סטילס ווידאו, סביבה ומקום, דיוקן ודמות – במרחב הוירטואלי החדשני. הקורס יתקיים בסטודיו חדש וייעודי של המחלקה לצילום "Virtual Production Studio" אשר יספק את התשתית הטכנולוגית.

חלקו הראשון של הקורס הינו סדנה מעשית מרוכזת בתוכנת אנריל שתתקיים במהלך סמסטר א'.

שיטת העבודה המרכזית בקורס זה היא ההפקה הוירטואלית: מרעיון – ועד ליצירת הדימוי, הוידאו והסטילס - כולם דימויים מבוססי מחשב. הקורס יכול הרצאות תיאורטיות שיעסקו בהשלכות של CGI בעולם האמנות העכשווי ובאופן שבו וידאו, נרטיב ושפה ביקורתית באים לידי ביטוי במדיום זה. במהלך הקורס נעמוד על הקשרים והסתירות בין פעולת הצילום הקונבנציונאלי לבין יצירת דימוי מבוסס מחשב (CGI) תוך כדי בחינת עבודות וידאו וצילום עכשוויות ועיון באופנים השונים והייחודיים של יצור דימויים מבוססי מחשב. בחציו השני של הקורס, כל קבוצת סטודנטים תפיק יחד פרויקט בעזרת הכלים שלמדנו.

מרעיון לפרויקט ב 80 יום

סמסטר א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

כתת אמן עם דוד עדיקא

מסביב לעולם ב 80 יום (בצרפתית: Le tour du monde n quatre-vingts) הוא רומן הרפתקאות שכתב הסופר ז'ול ורן המתאר את מסעם מסביב לעולם של פיליפס פוג הבריטי ומשרתו ז'אן פספרטו. חלק מקסמו של הרומן נובע מתיאורו של ז'ול ורן את הבדלי המזג בין פספרטו (טיפוס פריזאי-צרפתי הפועל בהתאם לרגשותיו וניחן בתושיה טבעית) לבין פוג (ג'נטלמן אנגלי, קר מזג ובעל התבונה).

בין האינטואיציה והרגש, לדד ליין ומשמעת עבודה – ובמהלך 80 יום – יפתחו הסטודנטים פרויקט אישי; החל מרעיון – דרך תחקיר ועד לשלב הבחירות, הפקה – והשלמת הפרויקט. את שיטת העבודה בקורס ניקח בהשאלה מתוך עולמות הניהול ונכיר **בדד-ליין** (במועד שנקבע לסיום הפרויקט והשלמתו) כמקור להשראה וכמנוע להנעת תהליכי יצירה. במהלך הקורס יתקיימו שלושה מפגשי למידה משותפים (וארוכים), כאשר ההתקדמות בתוך הפרויקט תלווה בשלוש פגישות אישיות בנות 45 דקות כל אחת.

הקורס פתוח לסטודנטים בשנים ג + ד ומיועד למי שמעוניינים לפתח גוף עבודה עצמאי בליווי אישי (mentoring) בנושא חופשי – ובזמן מוגבל (80 יום). (הקורס מותנה בהגשת הצעה לפרויקט אישי - בשבוע ה 3 ללימודים).

ללמוד מהעיר בעיר זרה

סדנת קיץ, 3 ש"ש, 4 נ"ז

דוד עדיקא

"יותר מכל, העיר מזמנת למשוטט רגעים של תובנות עמוקות ואסתטיות, התגלויות חמקמקות של יופי ומשמעות, שלפעמים רק העדשה מסוגלת ללכוד. בכך, השוטטות בעיר היא לא רק אקט פיזי אלא גם חוויה מטאפיזית, הזדמנות להביט בעיניים חדשות על המוכר והיומיומי ולהפוך אותו ליצירת אמנות"

[וולטר בנג'מין]

"The street conducts the Flaneur into vanished time. For him, every street is precipitous. It leads downward — if not to the mythical Mothers- into a past that can be all the more spellbinding because it is not his own or private. Nonetheless, the Flaneur looks for his own. He demands the news of the day from yesterday."

[Walter Benjamin]

קורס קיץ שיתקיים בעיר זרה ויזמין את הסטודנטים לצאת למסע משותף, אינטלקטואלי ואסתטי באמצעות המצלמה במטרה לחקור עיר זרה וללמוד אודותיה וממנה. כחלק מהקורס ידרשו המשתתפים לערוך תחקיר רחב על העיר הנבחרת, לבצע מיפוי תכליתי ורעיוני — ולהכין הצעה לפרויקט צילומי בזיקה לאופיה הייחודי של העיר ולהיצע האורבני שלה. שלב זה יכלול איסוף מידע על האזורים השונים בעיר, המבנה האורבני-אדריכלי שלה, והמנעד החברתי, הפוליטי — והכלכלי המתקיים בה (מידע זה ישותף בין משתתפי.ות הקורס וישמש כבסיס נתונים).

במהלך השהות בעיר הזרה, נמשיך למפות את העיר דרך סיורים משותפים ומשימות צילום. נתבונן על העיר כתיירים מחד — וכחוקרים מאידך, נתייחס למאפיינים החיצוניים, לאדריכלות, לתרבות העירונית והחברתית, לתרבות הצריכה ולקצב העירוני המשתנה בין חלקי העיר. ניקח השראה מהוגים כמו וולטר בנימין וכותבים כמו פרננדו פסואה ובודלייר, נעסוק בצילום דוקומנטרי-מרחבי, נאפיין פריזמות להתבוננות וננתח את הצילומים והמראות במטרה להבין את הדינמיקות העירוניות המורכבות.

תוך כדי הקורס נחשף לצלמים-יוצרים מקומיים, נבקר בתערוכות צילום ואמנות, במוזיאונים מרכזיים ונרחיב את הידע ההיסטורי בזיקה לעיר. נקרא טקסטים מכוונים אודות צילום והעיר ונבנה הקשר (קונטקסט) משותף במטרה לחבר בין הפרויקטים. במהלך הקורס — ובסיומו המוצלח, נשאף להרחיב את הדעת, לשכלל את המיומנויות האסתטיות וכיצד ליצור גוף עבודה תיעודי, עשיר ואישי.

"אני נגש לחלון ומביט ברחוב בבהירות מחלטה.

רואה את החניות, רואה את המדרכות, רואה את המכוניות החולפות,

רואה את הישיות החיות הלבושות המצטלבות זו עם זו,

רואה את הכלבים שגם הם קימים,

וכל זה מעיק עלי כמו גזרת גרוש

וכל זה זר, כמו הכל"

[פרננדו פסואה, "חנות הטבק"]

פוטוריזם ירושלמי

סמ ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מעין שלף

הקורס פוטוריזם ירושלמי יעסוק במחשבות עתידניות באמנות ובדמיון פוליטי, ויבחן את המופעים שלהן במדיומים ובתחומי חשיבה מגוונים, בין תיאוריה, צילום, עיצוב, אדריכלות ואמנות. אל מול תקופה מלאת אתגרים שבה הקיטוב בין קהילות ויחידים הולך ומתגבר ותפיסות דיכטומיות של זהות תופסות אחיזה, הקורס פוטוריזם ירושלמי מבקש לדמיין עתידים אחרים באופן שיפתח מחשבה ביקורתית ורגישות לאחר, יעורר תקווה ויעודד מעורבות אזרחית. במהלך הקורס נבחן את המושג פוטוריזם, נדון כיצד התפתחו תנועות אלה כמשקפות של זהות ומקום, נחקר מקורות שונים ונתבונן בדוגמאות רב-תחומיות ביניהן ספרות, מוסיקה, קולנוע, עיצוב, ארכיטקטורה ואמנות, עם דגש מיוחד על צילום והדימוי הנע. במהלך הקורס יינתנו תרגילים שונים, לצד קריאה משותפת וקריאת בית של טקסטים. הסטודנטים יעבדו בצוותים רב-תחומיים לאורך הסמסטר ליצירת עבודות הגמר שיוצגו בתערוכה וילוו בטקסט שיכתבו הסטודנטים.

(במסגרת לימודי המקבץ הבין תחומי)

סינדרום ירושלים: המשוטטים

סמ א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

אורית בולגרו ואמיר יציב

סינדרום ירושלים (או תסמונת ירושלים) הוא סוג של הפרעה נפשית, בה אדם לרוב תייר או צליין הנמצא בירושלים משוכנע שיש לו כוחות אלוהיים ומשיחיים. הקורס נפתח ביחידת מבוא עיונית על אודות עולם התיירות, שלאחריה נפגוש אנשים ומקומות, כתיירים משוטטים. לאחריה ינתנו כלים שונים להתבוננות ויצירה וירטואלית ובחלקו האחרון של הקורס יכלול פרויקט חזותי של בניית מרחבי בריחה לדמויות שפגשנו, מרחב שמבוסס על טכנולוגיות וירטואליות ועולם הגיימינג, שייבנה בשיתוף עם האמן אמיר יציב (המחלקה לצילום ואמנויות המסך). כך נלמד בקורס ליצור דימוי מבוסס מחשב (CGI – Imagery Generated Computer) בסטודיו חדש וייעודי של המחלקה לצילום "Studio Production Virtual" אשר יספק את התשתית הטכנולוגית.

(במסגרת לימודי המקבץ הבין תחומי)

צילום אקטיביזם ומפגש אנושי

סמ ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

איתן שוקר

במהלך הקורס נבחן פרקטיקות שונות של שימוש בדימוי הצילומי ככלי להתערבות במרחב הציבורי, לדיאלוג, העצמה ונקיטת עמדה. נחקר מרחבים וקהילות סמוכים לקמפוס ליצירת שיתופי פעולה. נלמד כיצד המדיום הצילומי יכול להתקיים כפרקטיקה של התנגדות, לצד אפשרות לרתימתו לחיבור, תקשורת ושיח. הלמידה תכלול מתודולוגיות של התערבות (intervention) ועקרונות של פיתוח פרויקטים השתתפותיים (participatory). הקורס יעניק כלים לניתוח ביקורתי של פרויקטים, תוך בחינה של ההקשרים החברתיים, הכלכליים, הפוליטיים והאתיים. במהלך הסמסטר הסטודנטיות יתנסו בעבודה בקבוצות קטנות שיכללו

סטודנטים ממחלקות אם שונות לתיעול היכולות ונקודות המבט השונות לפיתוח ומימוש תרגילים ומיקרו מיזמים.
(במסגרת לימודי המקבץ הבין תחומי)

טביעת קול

סמ א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

דניאל מאיר

הקורס מציע מחקר דרך הקשבה שונה בתוך העיר ירושלים. ירושלים מציעה נוף קולי מיוחד משלה, מהקקופוניה של רעשי העיר המודרנית ועד הקט, הייחוד והגיוון של העיר העתיקה ומסורות עתיקות. העיר היא יצירה מוזיקלית המשלבת היסטוריה בחיי היומיום. אמנות הסאונד היא תחום אמנותי שבו הצליל משמש כמדיום. מדובר בסוגת אמנות בין-תחומית המבוססת על ידע בתחומים רבים ומגוונים: החל מהאספקטים הפיזיקליים של הצליל, דרך סוגות של אמנות חזותית ועד לסוגיות המעסיקות כיום את האמנות העכשווית. הקורס יחקור לעומק מאפיינים אודיטוריים של העיר ירושלים ויביא לידי ביטוי מאפיינים אלה דרך פרויקט כיתתי שייקבע בתחילת הסמסטר.
(במסגרת לימודי המקבץ הבין תחומי)

אני, עיר – סדנת קיץ בטוקיו בשיתוף פעולה עם המחלקה לאדריכלות

סדנת קיץ, 6 ש"ש, 6 נ"ז

ארז גולני

תוכנית מתמחים (מיועד לשנים ג' ד')

בהיקף של 150 שעות, 2 נ"ז (ובליווי אקדמי)

קורסי חובה - שנה ד'

פרויקט גמר

פרויקט הגמר הינו עבודת מחקר מסכמת ומעמיקה בצילום/ וידאו אותה יפתח ויגבש הסטודנט במהלך השנה. הצעת המחקר לעבודה תוגש לאישור למרכזי הפרויקט, עד חודש מתחילת שנת הלימודים. תהליך התפתחות העבודה יידון וייבחן באופן שוטף בפורום הריכוז הכיתתי.

לקראת תערוכה – מרחב שיתוף – פורום שנה ד

אוצרות, שנה ד / אילנית קונופני

סמסטר א'+ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז (פעם בשבועיים)

(במסגרת פרויקט הגמר)

במפגשים אישיים וקבוצתיים ננסח את התשתית הרעיונית והתיאורטית התומכת בתהליכי היצירה של פרויקט הגמר - של כל אחד ואחת כיחידה אוטונומית בתערוכה ויחד כמארג תמטי הבא לידי ביטוי באוצרות התערוכה. במסגרת הפורום נבחן אילו מושגים, כוונות ומחשבות מנסחים את פרויקט הגמר וכיצד ניתן לממש אותם כגוף עבודה ממוקד, קוהרנטי ופרטיקולרי - וכהצבה בחלל. נלמד את השקפת העולם העולה מתוך העבודות לאור טקסטים מתחומי ידע מגוונים, המעבים ומעמיקים את המעשה האמנותי. במסגרת הפורום, נפגוש אמנים ואמניות מהארץ ומחו"ל שיספרו על תהליכי עבודה בבניית תערוכת יחיד, ונסייר באופן פיזי או וירטואלי בתערוכות צילום בארץ ובעולם תוך שנפעיל חשיבה ביקורתית על היחסים בין העבודות, החלל והטקסט הנלווה.

הקורס משלב מפגשים אישיים וקבוצתיים דרכם ננסח את התשתית הרעיונית התומכת בתהליכי יצירה של פרויקט הגמר שמוצג בתערוכת הבוגרים/ות. במסגרת הקורס נבחן אילו מושגים, כוונות ומחשבות מנסחים את פרויקט הגמר וכיצד ניתן לממש אותם בהצבה בחלל: נבחן את היחסים בין העבודות, החלל והטקסט הנלווה. נבחן את השקפת העולם העולה מתוך העבודות לאור טקסטים מתחומי ידע מגוונים, המעבים ומעמיקים את המעשה האמנותי. נפגוש אמנים ואמניות מהארץ ומחו"ל שיספרו על תהליכי עבודה בבניית תערוכת יחיד. לאורך הקורס נעבוד על כתיבת הצהרת אמן/ית והכנת תיק עבודות ונברר מהן הדרכים להשתלב בשדה האמנות המקומי עם תום תקופת הלימודים.

החממה

שנתי, 6 ש"ש (יום שלם) 12 נ"ז

מרצים: פרופ' שרון יערי, יעל אפרתי

במסגרת הלימודים בשנה ד' – יחולקו הסטודנטים ל 2 קבוצות עבודה: "חממות"; החממה תהווה מעטפת מלווה ותומכת לתהליכי גיבוש גופי העבודה האישיים של פרויקט הגמר במחלקה לצילום. במסגרת החממות, יפעלו הסטודנטים/ות כקבוצות. במסגרת זו, יתקיימו סיורים במוסדות שונים, מפגשים עם בעלי/ות תפקידים, ביקורים אצל אמנים/ות, ימי צילום משותפים, סדנאות ופעילות מחוץ לבצלאל. מודל החממות נשען על מודלים עכשוויים של פעילות אמנים/ות צעירים/ות בשדה האמנות ובמעבדות לפיתוח ומחקר באמצעות תהליכי חשיבה ויצירה.

פעילות החממה תתקיים פעם בשבוע (ימי שני 10:00 – 17:00) – למשך כל היום (6 ש"ש)
הפעילות תתקיים בירושלים, בקמפוס החדש ובמקומות נוספים, בהתאם לתוכן הפעילות והמפגשים.

על פרויקט גמר:

- פרויקט הגמר נפרש על פני כל השנה הרביעית של לימודי התואר הראשון ומהווה נקודת שיא וסיכום של התנסויות ומיומנויות שנרכשו לאורך השנים.

- בשנה זו מתמקדים הלימודים בהנחיה אישית וקבוצתית בדגש על פיתוח רעיוני, מחקר אישי, עשייה אינטנסיבית ולבסוף – הצגה, הפקה והצבה של פרויקט הגמר בדגש על מימוש היכולות לטובת יצירה של דגוף עבודה אישי ומקורי.
- במהלך השנה – נדרשים הסטודנטים ליצור אינטגרציה בין שיטות העבודה שרכשו במהלך השנים ולפתח מודל עבודה אישי, או לאמץ מודל מוכר במטרה לפתח פרויקט אישי.
- על מנת להפוך חזון למציאות, לאפשר לרעיון להתהוות בצורה המיטבית ובאופן מעמיק, פיתחנו את מודל "החממות": צורת עבודה חדשה במחלקה (שכאמור נשענת על מודלים עכשוויים של פעילויות בשדה האמנות ובמעבדות לפיתוח ומחקר באמצעות תהליכי חשיבה ויצירה) לטובת קידום עשייה אישית משולבת בשיח עמיתים קבוצתי – ורפלקסיבי.

לימודי מבוא בצילום לסטודנטים ממחלקות אחרות

מבוא לצילום – לסטודנטים במחלקה לאמנות, שנה א

הדס סט / דרור דאום / תומר קאפ

מרגע הופעתו של מדיום הצילום בשנת 1839 ועד היום, מדיום הצילום יצר שינויים מהותיים בחיי היומיום ובתפיסת המציאות שלנו. גם כעת, מדיום הצילום ממשיך להתפתח ולהשתנות ובכך להשפיע על אופן החיים של כל אחת ואחד מאיתנו בהקשרים שונים: האיש, האזרחי, חברתי, פוליטי, כלכלי.

מדיום הצילום הוא שפה ויזואלית בעלת מאפיינים ייחודיים, מבוססים על ההיסטוריה "הפרטית"/ייחודית שלה. כיום, זוהי שפה שבה אמנים ומעצבים מדיספלינות שונות (כמו אמנים פלסטיים, מעצבים ואדריכלים) משתמשים בה על צירי זמן שונים בתהליך יצירת עבודתם. מתוך תפיסה זו, הקורס יקנה לכל סטודנט/ית חשיבה רעיונית ואמנותית במדיום הצילום. הקורס יקנה ידע ומיומנות ביצירה של הדימוי הצילומי וברכישה של תפיסה/חשיבה/נקודת מבט ביקורתית כלפי המדיום.

במהלך הקורס הסטודנטים יכירו/ייחשפו למושגי יסוד כמו חשיפה, שימוש בחומר הגלם של המדיום: אור והמשמעויות הנלוות לו, למשל על אור טבעי ומלאכותי. על זמן ומרחב בצילום – נלמד להבין על הפער שבין העין האנושית לעין המצלמה, על המציאות הפיזית לזו שמועתקת בצילום. נתוודע לעובדה שאמנות הצילום, היא אמנות בחירה מתוך אינסוף של אפשרויות - לשיקולים ולדרכים בהם אנו בוחרים למסגר את הפריים כאמצעי ביטוי לנקודת המבט של כל סטודנט/ית.

לצד רכישת מיומנויות בשפה הוויזואלית, נקדיש זמן לכלים בסיסיים פרקטיים בטכנולוגיה של הצילום, כמו תזרים עבודה בסיסי בטיפול של קובץ צילומי בסביבה דיגיטלית והיכרות עם מושגי יסוד כמו מהירות, צמצם ורגישות לאור.

הקורס ילווה במשימות צילום שיינתנו במהלך הסמסטר, דיון ושיח על עבודות של אמנים שעשו שימוש בצילום, על עבודות של אמני צילום, על חלקים קרדינליים מתוך ההיסטוריה הייחודית של הצילום באמצעות מצגות וסרטים. על מנת להפיק את המיטב מתוך הקורס, מרצי הקורס ממליצים בחום להצטייד במצלמת רפלקס דיגיטלית אישית.

"מדיום הצילום מלווה אותנו באופן יומיומי ושגור עד שלעיתים כבר לא ניתן לראות אותו."

הדס סט

"Lately I've been struck with how I really love what you can't see in photograph."

Diane Arbus